Здружение Совет за етика во медиумите на Македонија
ЕТИКА ПРЕС Скопје
Бр. 256/0306
05.06 2019 год.
Скопје

Комисијата за жалби при Советот за етика во медиумите на Македонија (СЕММ), на седницата одржана на 29 мај 2019 година, врз основа на примена жалба од Кабинетот на министерот за надворешни работи на Република Северна Македонија, ја донесе следнава:

ОДЛУКА

Интернет порталот „Маркукуле“, со текстот насловен „Магазин.мк: Никола Димитров во јуни „си бега“ од земјата на која ѝ го смени името“, го прекрши Кодексот на новинарите во членот 1.

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

ЖАЛБА

До извршната канцеларија на Советот за етика во медиумите на Македонија, на 13 мај 2019 година, Кабинетот на министерот за надворешни работи на Република Северна Македонија, поднесе жалба за текстот со наслов „Магазин.мк: Никола Димитров во јуни „си бега“ од земјата на која ѝ го смени името“, објавен на 8 мај 2019 година, на Интернет - порталот „Маркукуле.мк“ (www.markukule.mk).

Во жалбата се наведува дека текстот содржи говор на омраза, неточно и нефер известување, пристрасност во информирањето, незастапена втора страна, навреда и клевета.

Од Кабинетот на министерот Димитров велат дека во текстот се посочени и инволвирани и други лица вршители на функции, кои се ставени во служба на објавените невистини.

Притоа, текстот ги прекршува основните новинарски начела за одбрана на човековите права, достоинството и слободата, почитувањето на плурализамот на идеите и ставовите“, се вели, меѓу другото, во поднесената претставка од Кабинетот на министерот за надворешни работи.

ОДГОВОР НА МЕДИУМОТ

Извршната канцеларија на СЕММ, во согласност со членот 14 од Правилникот за работа на Комисијата за жалби, по приемот и разгледување на жалбата, стапи во контакт со Интернет - порталот „Маркукуле.мк“ и побара да се изјасни по однос на наводите на жалбата. Медиумот одговори дека предметниот текст не е нивен производ и дека бил преземен од друг Интернет - портал, со наведен извор и пренасочен со хипер линк. Од „Маркукуле.мк“ наведоа и дека во интерес на добрите практики ја повлекле оспорената содржина.

ОДЛУКА НА КОМИСИЈАТА ЗА ЖАЛБИ

Комисијата за жалби утврди дека жалбата е **ОСНОВАНА** и дека Кодексот на новинарите на Македонија е прекршен во членот 1.

Член 1: *„Новинарот има право на слободен пристап до сите извори на информирање, што се од јавен интерес. Новинарот треба да објавува точни, проверени информации и нема да прикрива суштински податоци и да фалсификува документи. Доколку информацијата не може да се потврди, или станува збор за претпоставка, односно шпекулација, тоа треба да се каже и да се објави. Точноста на информацијата треба да се провери колку што е тоа можно“.*

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk   info@semm.mk   (02) 3222-595

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ОДЛУКАТА

На седницата на 29 мај, Комисијата за жалби ги разгледа наводите на жалителот и изврши увид во спорната содржина.

Членовите на Комисијата, најнапред, заклучија дека текстот произлегува од јавниот интерес, дека носителите на јавни функции и институции, во случајов, министерот за надворешни работи е легитимна новинарска цел и не смее да биде изземен од теми за кои јавноста има право да биде информирана. Но, во исто време, Комисијата се согласи дека Интернет - порталот „Маркукуле“, кој пренесува и цитира текст од друг медиум, не направил ништо да ги поткрепи тврдењата и да обезбеди што е можно пообјективна информација. Наместо факти и проверени информации, преземениот, па објавен текст, изобилува со сомнителни тврдења, субјективни мислења и тенденциозни обиди за политичка дискредитација на министерот Димитров, ставени во контекст на промената на уставното име.

Медиумите треба да знаат дека и преземените информации добиваат јавност, исто колку и оние кои се изворно пренесени и дека цитирањето на изворот, само по себе, не ги ослободува од одговорност. Во вакви случаи, новинарите се обврзани да побараат став од сите засегнати страни во новинарскиот производ и да го испочитуваат основното новинарско правило, што „Маркукуле“, во случајов, не го сторил.

Оттука, членовите на Комисијата најдоа дека во текстот е прекршен членот 1 од Кодексот на новинарите, во кој посебно се издвојуваат следните реченици:

„Димитров оваа своја бекап опција му ја соопштил и на премиерот Заев на почетокот на март оваа година, откако видел дека дефинитивно тој нема да биде кандидатот на власта за претседател на државата, понуда на која искрено се надевал и ја очекувал после ставањето на својот потпис за “Северна Македонија“ на Преспанскиот договор“.

Постулат на новинарската професија е да се обезбеди „втора страна“, односно да им се даде можност на сите засегнати во новинарскиот производ да го кажат својот став. Ова особено во случаи кога новинарот изнесува сомневања или обвинувања или кога некој е предмет на напад и критика. Проверката на податоците и точноста на информациите се морални императиви на новинарството. Затоа, новинарот е должен да ја провери информацијата од што е можно повеќе извори, а најмалку два меѓусебно неповрзани извора.

Критичкото следење на настаните, а особено на работата на носителите на јавни функции и државни установи, се меѓу главните задачи на новинарите, но тоа секогаш треба да биде во согласност со новинарските начела и не смее да ги надмине границите на слобода на изразување.

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595

Членовите на Комисијата констатираа и дека, во меѓувреме, Интернет - порталот „Маркукуле" го отстранил спорниот текст, иако тоа не ја намалува одговорноста на медиумот. Според членот 3 од Кодексот, генерално треба да се избегнува повлекување на еднаш објавениот материјал на Интернет, а доколку тој се измени или тргне, тоа мора да биде јасно назначено.

* * *

Во согласност со наведеното, Комисијата одлучи како што е погоре наведено.

Во работата на Комисијата учествуваа членовите Мирче Адамчевски, Сефер Тахири, Мери Јордановска, Теофил Блажевски, Лилјана Пецова – Илиеска и Ердем Ахмет.

Се обврзува интернет порталот „Маркукуле.мк" (www.markukule.mk), во согласност со членот 18 од Деловникот за работа на Комисијата за жалби, да ја објави оваа одлука.

Со почит,
Совет за етика во медиумите на Македонија

Претседател на Комисијата за жалби
Мирче Адамчевски

Бул. Митрополит Теодосиј Гологанов 54/2
1000 Скопје, Македонија

www.semm.mk info@semm.mk (02) 3222-595